

El PSM celebrarà el seu 23è congrés el 12 de març. Si no hi ha canvis sobre el que ara es preveu, els nacionalistes aprovaran una ponència política i estratègica que declara el partit com a independentista i elegiran una secretària general com a nova líder. El 16 d'abril serà el torn de Més, triarà un nou coordinador i continuarà identificant-se, com fins ara, com a defensor del dret a decidir però sense assumir l'independentisme.

Barceló i el PSM

La retirada de l'actual secretari general del PSM i coordinador de Més, Biel Barceló, és conseqüència de la convicció personal, tal com explicava a aquest setmanari la passada setmana: "Després de deu anys al davant del partit és hora que ho deixi i que una altra gent s'hi posi". I com que no seria "molt lògic" que deixés "la secretaria general del PSM i mantingués la condició" de cap de Més, també "he decidit deixar de ser el coordinador" de la coalició.

El llegat de Barceló per al PSM és, sobretot, Més. Des que assumí la secretaria general del partit nacionalista, el 2006, apostà per obrir la formació cap a l'esquerra. Al davant dels seus seguidors imposà l'aliança per a les eleccions autonòmiques de 2007 amb Esquerra Unida. Una coalició de la qual també formaren part Els Verds i, més tard, ERC. Aquella decisió costà al PSM l'escissió d'un bon grapat de militants que no acceptaren ajuntar-se amb els comunistes espanyols. A pesar de la fractura produïda, de l'alta tensió interna i de les divergències que es manifestaren més tard amb EU, durant la legislatura 2007-2011, Barceló mantingué el rumb decidit prèviament. El d'obrir-se cada cop més cap a l'esquerra. No renuncià en absolut al segell nacionalista que era, i és, marca de la casa des del seu origen, però rectificà la moderació dretana de la qual havia fet gala el partit durant els anys del lideratge de Pere Samol, i que s'havien traduït en una constant pèrdua de vots.

Biel Barceló abandona tant la secretaria general del PSM —després de deu anys al capdavant del partit— com el liderat orgànic de Més.

PSM i Més busquen el futur

El PSM triarà una secretària general en el seu congrés del 12 de març i Més un nou coordinador a l'assemblea del pròxim 16 d'abril.

*Reportatge de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj*

A partir de 2009 i, sobretot, 2010, Barceló animà el grup que dins d'EU apostava per una coalició estable amb el PSM a costa de perdre els vincles amb la Izquierda Unida estatal. El maig d'aquell any la formació comunista quedà xapada en dues parts. La majoritària seguí sota obediència de Madrid, mentre que la minoritària –amb el coordinador general David Abril i la consellera de Salut del Govern Fina Santiago al capdavant– optà per abandonar Esquerra Unida i fundar un nou partit, Iniciativa d'Esquerres. Tot d'una, els escassos militants d'Els Verds se sumaren a la nova formació i totes dues es fongueren en el nou partit IniciativaVerds. Aquest procés fou seguit molt de prop per Barceló i la seva gent. Tant, que no faltaren les veus que des d'EU acusaren els nacionalistes de “teledirigir” l'escissió, cosa que sempre fou negada pel secretari general del PSM. Tanmateix, com a mínim sí que va ser cert que IniciativaVerds va nàixer amb la intenció d'aliar-se amb els nacionalistes i no córrer tota sola a les eleccions. Talment es va oficialitzar a finals de l'any 2010 quan PSM i la nova formació pactaren la coalició per anar junts als comicis autonòmics de maig de 2011. Posteriorment, el mes de març següent, Entesa per Mallorca –creada per bona part pels escindits el 2006 del PSM– s'afegí a la plataforma electoral.

A pesar que el PP obtingué la majoria absoluta, l'aposta de Barceló resultà ser un èxit partidista indubtable. A les generals d'aquell any es repetí l'operació. Malgrat no obtenir aleshores l'escó al Congrés, els dirigents del PSM i d'IniciativaVerds avaluaren que la col·laboració mútua era l'únic camí de futur possible i, així, el febrer de 2013 les assemblees respectives de militants aprovaren consolidar la coalició, i la dotaren d'estructura orgànica única. Naixia una altra formació política, Més, tot i que els dos partits que la formaven no desapareixien. Entesa, per la seva banda, entrà de bell de nou en el PSM.

A les eleccions autonòmiques de 2015 l'èxit acompanyà Més. A pesar que el fracàs fou el resultat a les generals de desembre passat, Barceló i la resta de dirigents pensen continuar enfortint l'aliança estable. I més o menys el mateix farà la nova secretària general del PSM. L'única diferència estarà en el fet que si fins ara Barceló ocupava el liderat únic,

a partir del congrés del PSM i de l'assemblea de Més hi haurà un liderat bicèfal a la coalició.

Nous caps

Les dues persones que amb tota probabilitat substituiran Barceló seran Bel Bus-

LA BICEFÀLIA BUSQUETS-ABRIL SUBSTITUIRÀ EL LIDERAT ORGÀNIC ÚNIC DE BIEL BARCELÓ AL CAPDAVANT DE PSM I MÉS

quets al davant del PSM i David Abril com a nou coordinador de Més. La retirada del secretari general nacionalista no és total perquè continuarà essent portaveu institucional de la coalició i, per descomptat, mantindrà el càrrec en el Govern que ocupa des de juny de l'any passat: vice-president i conseller de Turisme.

Abans de les eleccions generals en el si del PSM es donava per fet que l'elegit per pilotar el partit i Més seria Antoni Verger. Els nacionalistes l'havien elegit com a candidat al Congrés i estaven segurs que obtindria l'escó de diputat. Però fracassà. Així i tot la direcció encara confiava que volgués ser el substitut de Barceló. Tanmateix, Verger anuncià fa poc més d'un mes que abandonava la política per reprendre els estudis de filosofia, la seva feina i la seva família. No descarta tornar a primera línia en el futur, però de moment “m'estimo més apartar-me”. Aquesta retirada obrí la porta a la nova estructura orgànica bicèfala al capdavant de la coalició. L'actual diputada del PSM-Més Bel Busquets serà, com s'ha dit, amb tota probabilitat, la secretària general del partit nacionalista, la primera dona que ocuparà el màxim càrrec de direcció des que fou creada la formació ara fa just quaranta anys, el febrer de 1976, i compartirà la direcció de Més amb un altre líder, d'IniciativaVerds. La setmana passada Busquets fugia de confirmar per a aquest setmanari la seva candidatura. Assegurava que “encara no hi ha res tancat”. Tanmateix, tots els seus companys ho consideren fet.

David Abril serà l'altre cap, amb el càrrec de coordinador, que assumirà a l'assemblea de la formació prevista pel dia 16 d'abril. “Encara no hi ha res confirmat”, va dir la setmana passada a preguntes d'aquest setmanari, però seria una gran sorpresa que no fos el triat. No obstant, de moment vol ser “respectuós” i “esperar a veure què passa amb una sèrie de qüestions” abans d'anunciar formalment que es presentarà. Es refereix a si podria haver-hi una altra candidatura des del PSM –ell és d'IniciativaVerds– que li volgués disputar el càrrec. Però a hores d'ara no pareix gens probable.

Si es confirma el que hi ha previst, doncs, la bicefàlia substituirà Barceló al davant de Més. Busquets, per una banda, com a màxima líder del PSM, i Abril com a nou coordinador i cap d'IniciativaVerds.

Independentisme, sobiranisme

A la ponència política que és quasi segur que el PSM aprovarà en el seu congrés, el partit nacionalista es declara a favor de la secessió de Catalunya, de Mallorca i de les Illes, i defensa que els nous Estats s'haurien de vincular a través d'una estructura institucional que relacionés tots els Països Catalans. Malgrat la decidida aposta per la independència, la ponència assegura que no pot obligar Més a assumir aquest desitjat horitzó. Així que el PSM opta per mantenir dues ànimes en el si de la coalició.

En efecte, per una banda, existirà la clarament independentista, representada pel PSM, i per un altre costat Més no es definirà com a tal sinó únicament com a sobiranista, partidari del dret de Mallorca i de Balears a decidir com articular-se i amb qui, però sense fer de la independència l'objectiu a assolir. Per explicar millor la diferència es pot dir que mentre el PSM se sent agermanat amb Junts pel Sí –pel que fa al desig de crear un Estat propi– el conjunt de Més es veu més reflectit en Iniciativa per Catalunya Verds i, també, en el moviment liderat per Ada Colau, que són favorables al dret a decidir però no són independentistes. Aquesta definició s'ha d'entendre en clau estratègica. El PSM vol que Més sumi el màxim possible de suports, que li provinguin tant “de l'esquerra anticapitalista” com de “la socialdemocràcia” i, també, “des de l'independentisme fins a l'autonomisme”.

No és intentar abastar massa? No ho creu David Abril: “El nostre objectiu →

Bel Busquets serà probablement la nova secretària general del PSM, a partir del 12 de març, i David Abril el nou coordinador de Més des del 16 d'abril.

→ és concentrar suports de molts orígens diferents, units en la voluntat de ser la força majoritària de l'esquerra a Balears l'any 2019'.

Pactes de futur

Després d'haver rebutjat l'aliança amb Podem a les passades eleccions generals i del fracàs conreat no assolint el diputat al Congrés, la ponència del PSM opta ara per "la col·laboració amb forces transformadores" de l'Estat espanyol, perquè si bé l'aspiració de futur és la independència, mentre arriba l'anhelat objectiu aposta pel pragmatisme: "Cal canviar

Espanya, fent-la un estat confederal entre els seus diversos pobles".

Com es tradueix a efectes pràctics tal declaració? Doncs vol dir que el PSM i Més han de buscar aliances electorals amb "forces espanyoles". Novament ho explica Abril: "Hem de ser realistes, ens pensàvem que aquesta vegada teníem l'escó a la mà [a les eleccions generals del passat 20 de desembre] i ni amb les millors condicions possibles l'hem aconseguit; per tant, crec que hem d'assumir la realitat i pensar que només el podem tenir si ens aliam amb Podem" en els comicis a Corts espanyoles. ●

Perdoni la simplificació, però fa la sensació que vostè i en Joan Coscubiela (portaveu del seu grup) fan el paper de poli bo i poli dolent.

—No, cadascú té el seu estil i la seva manera de dir les coses. L'important és que tots dos interpretem la mateixa cançó, cadascú amb la seva veu. Coscubiela té una manera molt nítida d'expressar les coses i això té a veure, probablement, amb la seva llarga trajectòria com a dirigent sindical. És la gràcia de les seves compareixences, la seva manera de polemitzar tan nítida i directa.

—Està defensant el poli dolent?

—Sí, li han atribuït aquest paper. Però és un tros de pa i un parlamentari molt experimentat. L'escola del Congrés dels Diputats forma la gent molt bé. I justament la forma amb un estil de contesa parlamentària més aspre que el Parlament de Catalunya. Això és indiscutible.

—En resposta a una interpel·lació seva, el president Puigdemont va ironitzar sobre el fet que qualifiquen de somiatruites el Govern i Junts pel Sí perquè defensen la independència mentre a Catalunya Sí que es Pot creieu que és possible un referèndum pactat amb l'Estat. Uns i altres aneu amb el ciri a la mà?

—Jo crec que ningú va amb el ciri a la mà. Cadascú va amb un discurs i un relat diferent. No vaig titllar el president de somiatruites per voler la independència —que és una fita perfectament legítima i possible. El vaig titllar de somiatruites per pensar que es pot assolir aquest objectiu per la via de la desconnexió unilateral que proposava la resolució del 9N, que és un camí no transitable. No es pot arribar a la desconnexió sense tenir ni el suport ampli de la majoria de la ciutadania catalana, ni connexions a nivell internacional i amb la societat espanyola mateix, i sense asseure la voluntat d'independència sobre